

SLOVENSKO DRUŠTVO

PLANICA
SPRINGVALE INC.

*Novice
Bulletin*

SLOVENIAN ASSOCIATION

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE !!

**POLETI DO LJUBLJANE, ZAGREBA, TRSTA in DUNAJA
enako do RIMA, FRANKFURTA**

**Zelo dobre ekonomske prilike za obisk lepe
Slovenije in vseh strani sveta...**

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in potrebne vize!*

Licence No: 30218

**Eric Ivan GREGORICH
DONVALE TRAVEL SERVICE
1042/1044 DONCASTER ROAD,
EAST DONCASTER, VIC., 3109
TEL: 842 5666**

**Ime GREGORICH je med viktorijskimi rojaki že od leta 1952
dobro poznano in na uslugo vsem, ki se odpravljajo na potovanje.**

**P.T.A COATINGS AUST.
PTY.LTD.**

Reclamation of - conveyor screw flood
and P.T.A welding of forge - diecast
and extruder dies.

**Joseph Varglien
Managing Director
175 Wellington rd., Clayton, 3168
Tel: 561 9555
Fax: 561 9155**

Dnevno sveža jajca
lahko dobite pri
vašem rojaku....

**ALMA AUGUSTIN POSTREGI
LOT 1, CHAPEL ROAD.,
KEYSBOROUGH
Ph: 798 2853**

**Slovensko Društvo "Planica", Springvale.
Lot 1, Springvale road, Bangholme, 3175
P.O.Box 1188, Rosebank avenue, South Clayton, 3169
(03) 772 6235**

"Novice" Odbor: Meta Lenarčič, Lucija Srnec, Stella Rob
in Suzi Kolačko
Tisk - Presto Printing.
Vaše prispevke pošljite na poštni naslov društva. Za podpisane
članke odgovarja pisec sam.

"NOVICE"

Bulletin

Leto XV, Št 61
Junij 1995

Spoštovani,

Spet je čas, da vas vse pozdravim in vam podam kratko poročilo.

Zadnjih par mesecev nisem bila ravno pri najboljšem zdravju. Stari pregovor pravi, da v nesreči in bolezni spoznaš prijatelja; to je res. Hvala vsem za neštete obiske, cvetje in dobrih želja. Hvala g.M.Cimermanu kateri je moje delo prevzel za ta čas.

Slišala sem, da je bil Velikonočni popoldan na "Planici" vesel. Vse male in velike je obiskal že kar odrasel zajček z obilo pirhov. Povedali so mi, da je bil obisk Materinskega plesa malo manjši kot po navadi, vendar pa zelo vesel večer.

No, proslave dneva naših mamic sem se že lahko udeležila. Obisk je bil velik. Šolski otroci so pod vodstvom Lidije lepo pozdravili svoje mame in tudi zaplesali. Ostali del programa pa je pripravila Meta z Verino pomočjo. Po programu smo po stari navadi napolnili mize in si s prigrizkom in s kapljico duše privezali. Hvala vsem. Poleg vseh teh prireditvev pa je odbor imel še kar precej drugega dela. O "Karantaniji Koncertu" boste lahko brali na drugi strani. V imenu odbora, pa naj za par tistih, ki tako pridno kritizirate, dodam samo to: res je bila dvorana oddana brezplačno tisti večer; vendar je odbor "Planice", ženske v kuhinji in fantje v baru "zaslužil" lepo vsoto denarja za vzdrževanje kluba. Večer je bil res enkrat; še enkrat hvala odboru in "Karantaniji".

Že lansko leto mi je telefonirala ga.Karen Medica, katera dela za dobrodelno ustanovo OZ CHILD - Children Australia Inc. Zaprošila je za prostore "Planice" za dvo-dnevni seminar. Odbor je takoj odobril; saj tako kot pri "Karantaniji Koncertu" smo tudi pri tem seminarju videli finančen uspeh. Ženske smo spretno delale v kuhinji; vesele smo bile za pohvalo hrane in peciva. Niso se mogli prečuditi naši profesionalni sposobnosti poteka teh dveh dnevov. Hvala odboru in tudi Janji za pomoč.

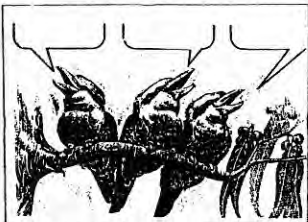
Kot že vsi veste imamo na "Planici" športne in kulturne odseke. Vsem so na razpolago za njihove prireditve klubski prostori, saj z njimi finančno doprinesejo društvu. Tako so imeli lovci medklubška tekmovanja v streljanju; vabijo pa vas tudi na lovski ples 26.6.95. Balinarji so imeli zelo uspešen mesec maj. Medklubška tekmovanja so se odigrala. Balinarsko sezono pa so zaključili z zveznim plesom na "Planici" 27.5.95. In ples je to bil. Dvorana polna balinarjev, balinark in njihovih prijateljev vseh društev. Vsi se niso mogli prečuditi postrežbi, posebno pa odlični tri obredni večerji in pa polnim mizam krofov in kave. Hvala vsem za vse delo in skrb, posebno pa Ivanki in njeni ekipi v kuhinji.

Kratko poročilo? - tako sem napisala v začetku - pa se je malo podaljšalo, kaj hočem!!

Čas je spet prišel za tisti važen dan bodočnosti vašega - našega društva. 9.7.95 - dan VOLITEV NOVEGA ODBORA ZA LETO 1995/1996. Upam, da bo prisotnost vas članov polnomočna. V slučaju nesreče, bolezni ali dopusta uporabite "proxy form" in sporočite o tej uporabi tajniku do 6.7.95. Na volitvah imate lepo priliko vprašati odbor vprašanja, izraziti želje in morda tudi skrbi. Odgovorili in obrazložili vam bomo kolikor nam bo le mogoče.

Osebno pa želim, da bi bili tisti ne tako aktivni člani, ki radi stojijo samo ob strani in včasih tako pridno kritizirajo, tako korajžni in zavedni do svojega društva, da bi vsaj za eno leto razbremenili to skrbno eno in isto skupino članov in članic, ki se borijo za obstoj vašega - našega društva "Planica". Skrb in delo v dobrobit društva je dolžnost nas vseh.

*Lepo pozdravljeni,
Ivanka Kolačko*

KAJ JE NOVEGA NA "PLANICI"?

What's New on "Planica"?

V soboto 13.5.1995 sta si za vedno obljubila zvestobo **SANDRA ŠABEC** in **CHRIS WRIGHT**. Obema želimo vse najboljše na skupni življenski poti.

On Saturday May 13 1995, in Mount Eliza, **SANDRA SABEC** married **CHRIS WRIGHT**. A reception followed at the Mornington Royal Hotel. Congratulations to the bride and groom!!

in med drugimi Slovenci...

VIKTOR BARAGA - AVSTRALSKI ČASTNI KONZUL V LJUBLJANI.

Dne 11.4.95 je Avstralija odprla svoj konzulat v Ljubljani. Imenovala je g.Viktorja Baraga, sedanjega direktorja Euro International - Melbourne, za častnega konzula Avstralije v Sloveniji. G.Baraga je med slovensko skupnostjo v Melbournu dobro poznan. Na "Planici" ga poznamo kot darovalca večjih dobitkov naših loterij. Najlepše se mu zahvaljujemo in mu želimo veliko uspeha pri opravljanju diplomatskih poslov. Enako tudi njegovi družini.

Konzulat v Sloveniji vam nudi vse različne informacije, med njimi tudi avstralske vize za slovenske turiste.

Naslov: Konzulat Avstralije
Dunajska 22,
Ljubljana 61000
Tel: 061 1327 341
Fax: 061 1331 052

ODBOR "NOVIC" BI RAD VEDEL KAJ JE NOVEGA MED ČLANI IN PRIJATELJI "PLANICE" - SPOROČITE!

The committee of "Novice" would wish to inform members and friends of "Planica" about events that occur - please help us share them!

PRIJATELJU V SLOVO

Prvega maja letos je na svojem domu v Traralgonu zaspal v večnost naš dolgoletni član in prijatelj, predvsem pa dober mož in oče svoji družini - Bernard Zidar.

Bernardova pot, kot mnogim od rojstne hiše vse v daljno tujo zemljo, ni bila lahka. Vila se je po vseh serpentinah, dokler se ni ustavila v podeželnem mestu Traralgon. Tam si je Bernard ustvaril dom in družino.

Bernard je ob svoji službi in družini imel več različnih konjičkov. Kot šport mu je bilo pri srcu balinanje, to tudi potrjujejo številni zasluženi pokali. Izdeloval je vrtno okraske in figurice v katerih pa je bil pravi mojster nad mojstri. In, ko si je zaželel trenutek oddiha je sedel k svoji numizmatični in filatelistični zbirki. Ob vsem tem pa je Bernard imel veselo in odprto srce. Ljubil je glasbo in petje. Morda ni nikoli šel domov iz "Planice", da ne bi prej v krogu prijateljev zapel slovensko pesem.

Zahrbtna bolezen je udarila kot grom iz jasnega, vendar pa je Bernard imel upanje, da bo še pel z prijatelji. V začetku marca je z težavo peljal hčerko pred oltar. Bolezen ga je že dodobra izčrpala; izpolnila pa se mu je dolgoletna želja, ki jo je nosil v srcu. Ko je čutil, da pel več ne bo, si je vse bolj želel tihoto svojega doma.

Tretjega maja smo se za vedno poslovili od Bernarda. Njegova zadnja pot je zgovorno dokazovala, da je bil prijatelj širokega kroga. Spomin nanj bo še živel, ne le po njegovih mojsterskih izdelkih, temveč kot dober prijatelj; bodisi slovenski, avstralski ali italijanski skupnosti.

Dragi Bernard, čeprav si bil precej oddaljen od društva "Planica", si rad daroval: vse od tiskovnih skladov do svojih lepih izdelkov, ki si jih poklanjal "Planici" v dar, predvsem pa za srečolov. V imenu odbora in članov društva "Planica", kot tudi v svojem osebnem imenu Ti Bernard topla hvala za vse kar si daroval in pomagal za slovensko skupnost ali posamezno. Naj Ti bo lahka avstralska zemljica in počivaj v božjem miru.

NASTOP NA RADIU SBS - 3EA ... 12.2.95

Nastopi starejših in mlajših z recitacijami ob "Avstralija Day" in "Prešernov Dan" (26.1.95) so se razširili tudi na SBS radio. Z veseljem smo sprejeli povabilo go. Elice Rizmal; hvala tudi njej.

Z našimi recitacijami v slovenskem in angleškem jeziku smo skupaj s poslušalci radijske ure obudili našo zavest in spoštovanje do obeh držav.

Ivanka Kolačko

KARANTANIJA BENEFIT DANCE

A very special evening was held at the Slovenian Association "Planica", Springvale, on the 1st of April 1995. Its aim was to help someone who was in need and it was indeed an unforgettable occasion.

The band "Karantanija" was dealt a major blow at the end of last year, when a number of musical instruments, worth around \$15,000 - \$20,000, were stolen. Their loss was not only a tragedy for the unfortunate victim Frank, but it also meant that the future of the band was in jeopardy. Word of this unfortunate event spread quickly and the band was very grateful when "Planica" offered to donate the use of their hall, so that a fundraising event could be held. Karantanija, with the help of many kind friends, organised a concert and dance with all the proceeds from the door and raffle going toward the replacement of the stolen instruments. "Planica" got all the takings from the kitchen and bar - an arrangement that greatly benefited both Karantanija and "Planica".

The concert consisted of a number of specially rehearsed songs. Mention MUST go to three very talented young ladies, without whose help the night's entertainment would not have been of the high standard it was. Thanks must go to Kristina Cestnik and Natasha Martincic, whose amazing vocal abilities added that special touch to the concert. Both these young ladies deserve a special mention because of the huge amount of their time they gave to help Karantanija. These are two ladies who are proud of their Slovenian roots and are very involved with the Slovenian community. In addition, special thanks must also go to Anita Pahor, who came all the way down from sunny Queensland to compare the concert and perform with the band. She is a lady full of enthusiasm and talent.

Over 400 people attended that evening and judging by the atmosphere in the hall, everyone seemed to really be enjoying themselves. The raffle held was very successful and thanks must go to everyone who bought tickets, and of course all the sponsors. Special thanks must go to the president of "Planica", Mrs Ivanka Kolacko, for all her ideas and support. The band is sincerely grateful because, although she was not in good health on the night, she made the effort to come to the dance anyway!

Karantanija would like to thank everyone who visited "Planica" on the 1st of April. Without everyone's support, the night would not have been as successful as it was. Finally, a big thank you must go to "Planica" for allowing the band to use their fabulous facilities. Over \$5,000 was raised from the evening and although it will not cover the cost of replacing the instruments that were stolen, it will definitely assist the band greatly with their replacement. The night showed that there are many people who do indeed care and want to help someone else in need. As Anita said at the end of the concert "May God bless Slovenian people".

Lenti Lenko

VELIKONČNI POPOLDAN
17.4.95

MATI - 1995

Slovensko Društvo Planica

1. *Pomen praznovanja*
2. *Zborna recitacija - "Mati"*
3. *Šolski otroci*
4. *Deklamacija - "My Mother, my Friend"*
5. *Andrej Gec*
6. *"Nezakonska mati" - ga. Zora Gec*
7. *Odlomek: "Na Klancu" - ga. Julka Erzetič*
8. *"Popotnik izpod Triglava" - g. Ivan Lapuh*
9. *"Spominčice" - gdč. Lidija Lapuh*
10. *Komedija: "Žena bodi možu pokorna"*
11. *Mladina iz vasi*
12. *"Mi se imamo radi" - zbor (vsi)*

Letošnje praznovanje materinskega dne.

Zasledila sem se ob "podzavestnem nasmehu". Ko sem se pripravljala na ta kratek zapis o praznovanju letošnjega materinskega dne, sem se spomnila drobne stare ženice, gospe Dine Ferluga, ki je bila tega nedeljskega popoldneva prisotna na proslavi. Posmejala sem se pogumu gospe Dine, ko je rekla, da slabo vidi in sliši, vendar je njena želja vsako leto prisostvovati materinski proslavi. Kakšna volja je to?! Čeravno v resnici, pri svojih 89 letih ni verjetno dosti dobro sledila programu, se je tisti popoldan počutila veselo, ponosno in počaščeno, da je bila prisotna kot "najstarejša slovenska mati". Namen imam napisati nekaj več o "mami Dini", vendar ne tokrat - v eni izmed naslednjih števil Novic.

Sam program ni bil dolg pa tudi prekratek ne. Z veseljem vam napišem, dragi bralci, da se je brez pretirane iskanja, prepričevanja in prošnja v programu udeležilo lepo število "odraslih študentov", seveda tudi razvedrila z našimi najmlajšimi ni manjkalo. Hvala vsem skritim talentom. Za nianso drugače je bil dekoriran oder kot ponavadi in po dolgem času smo se opogumili za prikazat kratko komedijo o "Urši in njeni lahkomiselnosti". Lahko rečem, da ves trud ni bil zastonj. Obenem smo imeli priložnost videti, da se je v naših šolskih klopeh pomnožilo število "malih učenjakov", kar sedem jih je nastopalo. Lidija Lapuh jih je s potrpljenjem kar lep čas pripravljala za ta nastop, tako da je bil na koncu ta otroški nastop povod za vesel nasmeh na ustih vseh nas v dvorani. Lidiji in mamicam teh otrok pa je bilo v veliko zadoščanje, da le ne hodimo zastonj na Planico. Prav tako pa je bilo lepo tudi videti tri Robove dekleta, ki so se prav tako skorajžile in kar v angleškem jeziku recitirale in tako pozdravile navzoče mamice.

Že peto leto teče odkar praznujem ta praznik brez svoje mame. Tam daleč nekje vem, me čaka v domači hiši, želi si videti moje družine, objeti svoje otroke. Pa kaj, ko je to le sama gola misel na ljubeče roke katerih se ni mogoče dotakniti. Vendar mati je z mano vsak dan v pomoč pri delu, z nasveti, v urah razmišljanja. Je ne morem spregledati:

Rada bi ji povedala, da jo imamo vsi radi,
rada bi ji povedala, da sem tudi sama mati.
Rada bi, da ji veter zašepeta moje želje,
da tudi ona misli na nas, da smo ji v veselje.

Vera Brne

Popotnik izpod Triglava

*Kje popotnik ti dežela,
kje je dom preljubi tvoj,
kje te mati je učila,
kje ti dala dar je svoj?*

*Tam kjer bistre so vodice,
tam kjer lep je gorski svet,
kjer zorijo zlata polja,
kjer doma je makov cvet.*

*Tam me mati je učila,
svojo pesem lepo pet;
in, da sin njen zvest ostanem,
če odšel bom v širni svet.*

*Ivan Lapuh
(14.5.95)*

Mother

*She's sweeter than the fragrances
That fill the dell in spring,
A joy she is above the joys
That all the years can bring.*

*She's dearer than the dearest friend
That I will ever know,
Her prayers ever guide me on
No matter where I go.
Her face is furrowed deep with
cares,*

*And though the years have dimmed
those eyes
That were so lustrous fair,
'Tis death alone can take away
The love-light shining there.*

*At night when kneeling down to pray,
I thank our Lord above
Who was so good to give me
My Mother's deathless love.*

*G.M.Cimerman poklanja cvetje najstarejši mami GO.ROZI BONINI
na "Materinskem plesu"*

ŠOLSKE NOVICE

Šola pri nas na "Planici" se nadaljuje uspešno. Otrok je kar lepo število in še vedno prihajajo novi. Čeprav so otroci majhni, so zelo pridni in se zanimajo za našo lepo slovensko besedo. Z veseljem nam olepšajo in poživijo kulturne predstave, z deklamacijami, plesom ali tudi z glasbeno točko. Ponosni smo pa lahko, da njihove glasove (po slovensko) slišimo tudi na Radio SBS Melbourne. Zahvaljujem se otrokom in staršem za vso požrtvovalnost in skrb za šolo. Ob tej priliki bi rada posebno omenila gospo Marjano Gec ki se nam je pridružila in v lepim slovenskem jeziku sodelovala za materinsko proslavo.

Lidija Lapuh.

O DOMOVINA, TI SI KAKOR ZDRAVJE

Petnajst let in dlje ni videl Jure domovine. Dečko krepak in zdrav, dela in sreče željan, se je napotil v svet. Dela je našel, sreče ne veliko. Pleča so mu bila široka pa je nosil breme, kakor mu ga je Bog dodelil.

Komaj se je še dobro ogledal tod in ondod, je stopil v novo tvornico kraj velikega mesta ter ostal tam petnajst let in dalje. Zjutraj, ko se je danilo, je hodil v tvornico, zvečer, ko se je mračilo, je hodil iz tvornice: belega dne ni videl. In vselej, kadar se je vračal iz tvornice, je bilo njegovo telo za tri kaplje krvi siromašnejše: eno kapljo so popili silni stroji, druga kaplja se je izgubila v črnem prahu, tretja se je raztopila v žganju.

Nekoč, prav ko je vzdignil roko, da bi si obrisal z rokavom pot od čela, so nenadoma zaplesali stroji pred njim, kakor da so oživeli; tudi sam se je zavrtel v kolobarju in, ko je pokleknil

na tla, se mu je ulila iz ust črna kri. "Kaj se je zgodilo?" je vprašal tovariša.

"Konec je, prijatelj, konec! Kmalu, se mi zdi, boš počival!"

"Kako — počival?"

"E prijatelj, petnajst let in po tri kaplje na dan, po tri kaplje krvi, ni šala! Tudi jaz pojdem za teboj, vsi pojdemo — kdo bi se cemeril? Delal si, dodelal, pa umri!"

"Če je treba umreti, bom ubogal!" je rekel Jure pa je šel in se ni več vrnil v tvornico.

Dokler je delal, ni čutil in ni pomislil, kako je vrela iz telesa mlada moč v zmerom tanjšem curku. Zdaj je sedel brez dela na postelji, pa je bil ves truden in je spoznal, da je izžet in nadložen starec. Hudo se mu je storilo pri srcu.

"Glej, Jure!" je pomislil. "Tako si delal petnajst let in dlje, nisi videl belega dne ne užil veselja. Zate ni bilo praznika, jama izkopana bo tvoj praznik in tvoj počitek!"

Balinarji se oglašajo!

čas res tako hitro beži, da sam sebi ne morem verjeti.

Naj pričnem kar od kraja. Prvo moram pohvaliti naše balinarke in balinarje, ker so še vedno navdušeni in imajo še veselje do balinanja in upam, da bodo to veselje obdržali še za dolgo časa.

Od zadnje številke Novic, so balinarke in balinarji bili kar precej zaposleni z zveznim tekmovanjem. 12.3. so gostovali pri SDM; 23.4. so odpotovali k društvu Istra in 21.5. pa je bilo zadnje zvezno tekmovanje v sezoni na Planici.

Tekmovanja na Planici so se pričela ob 9 uri zjutraj in so zelo lepo potekala brez kakršnih nesporedov. Opoldne so se igre zaustavile za kosilo, takoj po kosilu so igre nadaljevali. Popoldne se nam je pridružilo precej gledalcev, tako da je bilo kar živahno. Igre so se malo zavlekle a to verjetno, ker so si balinarji vzeli preveč časa za kosilo.

Prisrčna hvala našim kuharicam pod vodstvom I. Kinkela za ves trud katerega so vložile, da so nas postregle z odličnim kosilom. Prav tako iskrena hvala našim balinar-kam, katere so pomagale servirati kosilo.

19.3. so balinarji gostovali pri Učki za njihov pokal. Vreme pač ni bilo preveč naklonjeno, tako da smo morali dopoldne nekaj iger odigrati na Planici. Za kosilo smo se vrnili na Učko, ker se je vreme malo popravilo, tako da smo ostale igre odigrali kar pri društvu Učka. Čestitam S. Mohorovičiču, V. Katiču in A. Katiču.

27. maja je bil na Planici zvezni balinarski ples "diner dance". Vzrok tega plesa je, da se vsi balinarji vseh društev lepo sprostijo in veseliijo ter pričakajo za-služene pokale, kateri se poklanjajo na ta večer.

Ansambel "Karantanija" nas je zabaval pozno v noč tako, da je bilo vse veselo. Večerja se je pričela ob osmih in med večerjo je predsednica I. Kolačko pozdravila vse balinarke in balinarje in jim izrekla dobrodošlico.

Večer je bil zelo vesel in živahen, navzoči so se res veselili, da že zdavnaj ne tako. Vsak nas je pohvalil, da zabava posebno pa večerja je bila nekaj izvrstnega in izvenrednega. Atrakcija tega večera pa je bila: Modeliranje uniforme za ženske in moške balinarje, kateri bodo gostovali v Sloveniji.

Avstralske Slovence bo zastopalo 20 moških in 8 žensk. Nastopajoči so se prijavili iz Viktorije, Južne Avstralije, Canberre in NSW. Iz Melbourne odpotujejo 22. junija.

Za uspeh tega večera gre vsa zasluga našim kuharicam, katere so nas postregle z izvrstno večerjo, kakor mi je marsikdo rekel in čestital.

Ob tej priliki se iz srca zahvaljujem kuharicam in vsem tistim, ki ste na katerikoli način pomagali in se trudili za uspeh tega večera. Enako se zahvaljujem vsem fantom na BBQ za izvrstno pečeno meso in seveda prisrčna hvala vsem fantom in dekletom kateri so nas tako spretno stregli z večerjo.

Rezultati zveznega balinanja: Moški:

Skupina:1 Trojke Skupina:2 Trojke Skupina:3 Trojke

1. Istra	1. Istra	1. Istra
2. Geelong	2. SDM	2. Planica
3. Jadran	3. Jadran	3. Geelong

Ženske: 1. Istra, 2. Planica, 3. Jadran.

Čeravno naše balinarke in balinarji niso odnesli prva mesta, imajo pa še vedno dobro voljo in veselje. Ob tej priliki se vam prav iz srca zahvalim za vašo dobro voljo in vstrajnost in sem prepričan, da boste tudi v bodoče tako vstrajni kot do sedaj.

Bodoča tekmovanja:

2. julija 95. Planica proti Italo-Avstralija Club na Planici.

16. julija 95. povratno tekmovanje pri Italo-Avstralija Club. Potrebujemo čim več igralcev, ker moramo sestaviti 12 mešanih trojk.

24. in 25. junija 95. balinarji gostujejo v Canberri, toda na presenečenje samo ena trojka odpotuje.

Ker je to moje zadnje balinarsko poročilo, mi dovolite, da se vam zahvalim, kateri ste nam pomagali na katerikoli način naj si bo v kuhinji ali na baliniščih, posebno pa balinarkam in balinarjem za vašo vstrajnost, korajžo in pomoč, katero ste nam nudili v zadnjih dveh letih. Iskrena vam hvala.

Referenta: Lado Sluga
Miro Franetič

Lovci in ribiči Planice!

Leto bo kmalu pri kraju. Čas nekam hitro beži! Lovci in ribiči postajamo iz dneva v dan vse bolj "kamot", najraje bi že lovili kar doma po vrtu, nobenemu več, se ne dá kaj dosti hoditi, prav tako je z ribiči -tudi voda je včasih "premokra". Pa šalo vstran in malo več resnosti.

Kar lepo število lovcev se nas je zadnjič odpravilo na lov. Prav zares smo se zmenili, da prinesemo jelena. Nesli pa smo kot že velikokrat popreje, zmatrane kosti.

Odpravili smo se za dva dni in to proti "Snežniku". Prva ekipa - kuharjev se je odpeljala že v petek zvečer. V drugi ekipi, katera je odrinila v soboto zjutraj pa sem bil tudi jaz. Po nekaj urni vožnji smo se pripeljali na dogovorjeno mesto, vsak je malo prigriznil zatem pa smo se podali v gmajno po naporni poti na jelena. V popoldanskih urah smo se vsi srečno vrnili do avtomobilov vsi, vsak po svoje zmatrani. Po kratkem pripovedovanjem kaj smo vse prehodili smo se odpeljali do kočice "Snežnik". Tu pa so nas kuharji že neznansko težko pričakovali saj so bili tudi oni že lačni. Večerja s prašičkom na ražnju se je vsem tako prilegla, da ni zapovedati. Po tem užitku so pevcu malo zapeli, vsi skupaj pa smo posedli okrog ognja in malo popili ter kmalu za tem zlezli v postelje, ker drugo jutro nas je čakal še ravno tako naporni dan. Na žalost tudi ta dan je minil brez lovske trofeje. Niti sledu ni bilo videti.

23. aprila smo imeli na Planici meddruštveno strelsko tekmovanje. Smola se nas je držala v taki meri, da smo ostali kar na zadnjem mestu. Samo Ivan Tkálčevič se je toliko potrudil in zaslužil pokal, drugače pa bi bili res čisto brez vsega.

Ob tej priliki naj se zahvalim vsem lovcem in ribičem, za celoletno podporo in delo. Prav tako si zaslužijo pohvale vse žene za delo v kuhinji. Za vse to in še več v bodoče - se že sedaj priporočamo! Hvala vsem za vse.

Starešina: Peter Lenarčič

LOVCI in RIBIČI
S.D."PLANICA", SPRINGVALE
vabijo na ples
26.6.95
Igra Ansambel "PLAVE NOČI"
Rezervacije : g.P.Lenarčič 763 4245
g.J.Rotar 764 5248

VOLITVE...VOLITVE...VOLITVE...VOLITV
9/7/95

OB 2h POPOLDNE TOČNO!

Vsi finančni člani vljudno vabljeni.

Vsi, ki še niste poravnali članarine to storite čimprej in boste lahko prisostvovali na volitvah.

Vsak, ki se zaradi bolezni ali dopusta ne more udeležiti volitev, lahko uporabi "proxy form". O uporabi "proxy form" mora sporočiti G.I.Lapuh na 799 3984 do 6.7.95

ZA SMEH

Mama je pripovedovala hčerki, da je bratu Štefanu bil ukraden motor. Majhna vnukinja je rekla s sočutjem: Oh, hvala Bogu, da stric ni bil na njem, ko so ga ukradli.

Teta je vprašala dvoletno vnukinjo:

“Kdaj si bila stara dve leti?”

“Na moj rojstni dan vendar!”

The magnificent Lippizaner cows

S.BRNE CARPENTER

EXTENSIONS
RENOVATIONS
AND NEW HOUSES

FREE QUOTES

Ph: 763 4113

JOŽE KRNJAK

Painter & Interior Decorator

WALL PAPER HANGING
ALL TYPES OF TILING

22 CLARENCE ST.,
WANTIRNA SOUTH.

Ph: 801 3419

NA ZNANJE VSEM !!

Društvene "Novice" so pravzaprav edini in najprimernejši vir obveščanja, zapisovanja v sliki in besedi za člane od članov-----

Namenila sem se, da izrabim to priložnost prav v ta namen.

Ni treba posebno poudarjati, da smo že v letu 1995. Bo že skoraj četrt stoletja od rojstva S.D. Planice. Sliši se vse lepo in dobro. Tako je tudi prav.

Kakšni pa smo ljudje, ki sestavljamo ali smo del te slovenske skupnosti na tem delu mesta Melbournea?

Kar smo si nazidali, ustvarili, z žulji prigarali, takrat gotovo nismo pomislili, kako bo to učinkovalo čez 20 ali 30 let ali kadar nas ne bo več. Ni nam potrebno kakšnih posebnih očal, da bi videli kaj delamo? Vidimo že kar brez njih, kako so stvari še enostavne. Enostavni in pridni smo tudi vsi. Po nekakšni neumnosti ali trmi si ustvarjamo probleme, ki jih sploh nebi smelo biti. Čas pa teče dalje, tako naglo, da ga komaj dohajamo. Velikokrat se sliši: "Hvala Bogu, da smo že v teh letih!" Ravno sedaj pa naj bi že bil čas, da se vsi skupaj -hočeš ali nočeš- začnemo prilagajati temu toku in načinu življenja v katerem trenutno živimo -v deželi sonca, miru in vsega----

Vrata Planice so bila do sedaj odprta vsem kdorkoli si jih je izbral pa naj si bo za šport, klepet ali zabavo. Obiski sedanjih članov vidno padajo - postajamo starejši! Kaj za nas vse to pomeni? Gledati moramo za bodočnost -kako pridobiti mlajšo generacijo z njihovim mišljenjem nazaj na Planico.

V zadnjem letu se je nehote izmenjalo kar nekaj besed-brez premisleka, glede mladinske folklorne skupine, ki so po mojem mnenju že ravno tako vrsto let nastopali in zastopali z njihovo zmogljivostjo delali za Planico. Pa končno mladi to tudi ne vzamejo za hudo, ker nekateri si še le iščejo indentiteto. Važno je kam po tem odidejo in kdaj se zopet vrnejo na Planico. Tu pa je moja filozofija. "Kar se Janezek nauči, to Janezek zna!" Radi so plesali, čeprav je bilo včasih težko. Naučili so se delček stare slovenske kulture. Mislím, da ne bo nihče nikdar pozabil. Smo plesali, plesali za Planico. To je vse kar so si zaslužili - pridobili prijatelje istega mnenja in porekla. Na žalost naj bo o tem dovolj. Za nekaj časa bomo počivali. Trenutno so nekateri že "odrasli" -skupina pa mora šteti najmanj štiri pare, da se lahko nadaljuje. Za enkrat pa naj se zahvalím vsem, za vse kar smo skupaj doživeli in predstavljali S.D. Planico doma in pri avstralski skupnosti. Hvala mladina!

Meta Lenarčič

MICKI JE TREBA MOŽA! (zdravnika nasvet)

1. Micki je treba moža,----
velika prevara za vdovca očeta je bila.
Sosed Janez za ženo je Micko želel,
premožnega zeta pa je oče Matevž hotel.
2. Janez prebrisane glave Micko nauči
naj se strašno bolano naredi.
Janez se bo kot zdravnik predstavil
in vse zapreke v koš pospravil.
3. Micka se res,vsak dan bolano naredi,
puder na lica,da bleda se zdi.
Urša že dvanajst let je za Micko skrbela,
kot svojo hčerko jo vedno rada imela.
4. Očetu svetovanje naj Micko k zdravniku pelje
to niso bile skoparitega očeta in ne Mickine želje.
Repla klepetulja s košaro v roki rekoč pricepeta,
zdravnik je v vasi,vsaka hiša ga lahko takoj ima.
5. Očetu Matevžu se s prošnjo zmehta srce,-
Micki od veselja pa očesi zažaré.
Mizo z najlepšim prtom so pogrnili,
z raznimi dobrotami takoj obložili.
6. Oče je fanta po zdravnika poslal,
ga z veseljem sprejel,vse zaupanje dal.
Zdravnik se po zdravniško predstavi
z opremo,brado,očali in s klobukom na glavi.
7. Zdravnik se usede in posluša zvesto,
kar mu Urša in oče o bolezni povedo.
Vse tiho, potem oče vzdihne iz globine srca,
prosim pomagajte hčerki,da bo zdrava še bila.
8. Zdravnik deklet pregleda in migne z glavó,-
polno bolezni je Micke telo.
Potem se zdravnik pošteno zravna -
rekoč "Micki je treba moža".
9. Oče se popraska malo po glavi,-
kje bi se dobil zet za hišo pravi?
Zdravnik mu svetuje in previdno odgovori,
vso zadevo naj njemu pusti.

10. Poštenega, lepega fanta bom zbral,
za Micko in dobrega zeta bom k Vam poslal.
Samo očka Vi podpišite ta papir,--
da bo v hiši za vedno mir.
11. Oče pravi,svadbo se lahko takoj pripravi,
zdravnik Vi morate bit gost med nami.
Seveda,seveda - podajva si roko,-
naše prijateljstvo vedno združeno bo.
12. Repla je krog Micke in mize vse poslušala,
potem po cestah in klancih vsem je brbrala.
Micki je treba moža,Micki je treba moža.
To je slišala kmetica,ki sina Naceta ima.
13. Kmetica z Nacetom v bogato hišo se odpravi,
očeta Matevža na vratih lepo pozdravi.
No Nacek ti očetu sam povej----
zakaj v hišo si prišel.---
14. Nacek naravnost počasi k Micki gre,-
kot taki fantje,ki v glavi nekaj narobe je.
"Micka,Micka"- saj boš moja žena,
do danes mi ni rekla še nobena.
15. Mati Naceta očetu hvali in priporoča,
z Nacetom bo prišla v hišo bogata dota.
Vi morate mojemu sinu nekaj izročiti,-
da ne ostane na starost na nagi riti.
16. Micka^u Naceta in mater ven odpravi,-
naj se vrneta,kadar bo imel Nace več v glavi.
Potem pa pride na vrata Koren starešina,
z njim sosedov Janez,ki premoženja nima.
17. Oče Matevž vpraša lepo oba,
po kaj sta prišla k nam vidva?
"Očka,Janez bi Micko za ženo rad imel",
oče Matevž je na tiho od jeze zaklel.
18. "Zdravnik za zeta oskrbo ima-
on bo poslal fanta za Micko moža".
Janez potegne iz žepa papir podpisan,
da je on od zdravnika resnično poslan.

19. Oče po nasvetu zdravnika je Janeza sprejel,
presrečen Janez pa je Micko objel.
Tudi Urša je bila srečna, vesela,-
saj bo zdravo Micko pred sabo imela.
20. Za svadbo so se takoj zmenili,-
da bodo ohcet razkošno naredili.
Tako je premožen oče velel---
saj je samo Micko edinko imel.
21. Prvo zdravnika naj se na svadbo povabi,
da se lep ugled družini napravi.
Veseli dan poroke je muzika igrala,
ženin in nevesta v cerkvi smehljala.
22. Pred oltarjem sta si rekla odločno "Da",
saj sta pred Bogom do smrti združena.
Doma so okoli mize že svätje sedeli,
a zdravnika niso še pri mizi imeli.
23. Janez zdravnika zagovarja če ga še ni,
on je zaposlen, za zdraviti bolne živi.
Oče nestrpen hčerko sumljivo pogleda,
Micka kot blisk postane vsa bleda.
24. Oče, oče pred njim pade na kolena,-
usmiljena proseča mu vso stvar razodeva.
Potem še Janez od mize vstane,---
strah in groza ga objame.---
25. Zdravnika nebo, zdravnik sem bil jaz sam,
to sem storil, ker Micko že davno rad imam.
Kar je Bog združil naj ne delijo ljudje,
saj tako v svetem pismu zapisano je,
26. Potem je Repla pred Matevža stopila,
nepozabne spomine mu iz mladosti obudila.
Se spomniš kako si pod mojim oknom vasoval,
Matevž, a še raje bi pri meni spal.
27. Nato, oče Matevž odločno vstane,
deklo Uršo prisrčno objame,---
reče ji iz skesanega srca,---
Urša, ti boš od danes naprej moja žena.

28. Vesela svadba se je nadaljevala, zapletena stvar pa srečno končala. Micka je dobila mater in moža, Urša je bila za veliko žrtev plačana.

Igralski družini sydneyškega verskega središča sv. Rafaela prisrčne čestitke. Kdor se je udeležil te veselo-igre "Micki je treba moža" se je resnično nasmejal.

Marcela Bole

P.S. Pohvale pa ne zaslužijo samo igralska skupina, zaslužite jo tudi Vi ga. Marcela Bole, ki ste vso igro postavila v verze in jo tako prenesla na papir še za vse tiste, ki te igre niso videli. Čestitke tudi Vam.

S spoštovanjem,

M.L.

ZAHVALA!

Vem, da bi morale biti te moje vrstice že zdavnaj v "Novicah", ker pa zaradi moje bolezni in okrevanja nisem mogla poprej -saj tudi sedaj moram iskati pomoči.

Upam, čeprav malo kasno, da bodo te moje vrstice ravno tako dobro sprejete.

Iz srca se zahvaljujem vsem prijateljem za vašo skrb in vaše dobre želje, mojega hitrega okrevanja, ob času dvakratne operacije v bolnici in sicer novembra 1993 ter marca 1995.

Prisrčno se zahvaljujem vsem prijateljem kateri ste me obiskali v bolnici, za vaše prelepo cvetje ter za vaše pogumne besede, katere človek vedno potrebuje.

Posebna zahvala ga. M. Kosi za njen večkratni obisk v bolnici in doma, za njene pogumne besede, dobre želje ter za prelepo cvetje, katero mi vedno prinesla za pozdrav.

Hvala vam vsem.-

Marija Sluga

Za lepše življenje med ljudmi

Otroci gledajo z očmi staršev

Seveda moramo ta stavek prav razumeti. Otroci imajo lastne oči in še zelo bistre; včasih več vidijo, kot bi bilo treba. Isto moramo reči o otroških ušesih; radovedni poslušajo vse, kar slišijo. In prav tu starši premalo pazijo. Starši ne smejo nikdar vpričo otrok o drugih ljudeh slabo govoriti. Seveda tudi ni prav, da o sosedih slabo govorimo, kadar otroci ne slišijo, a vpričo otrok ne škodujejo le bližnjemu, ker grdijo njegovo dobro ime, temveč tudi otroku, ker si ustvari napačno sliko o sosedih in znancih.

In vendar! Kaj vse ve mati povedati o teti Mini, ki se tako nemogoče obnaša. Potem o peku, ki vse drugo zna, le kruha peči ne, in o trgovki, ki si domišlja, da je Bog ve kaj! In oče, ki po delu toži o šefu, ki je tako krivičen, o drugih delavcih, ki imajo ves čas roke v žepu, ker se drugače ne ogrejejo in in in...

Otroci vse to poslušajo. Dokler so majhni, poznajo kvečjemu teto Mino, drugih ne. A v spominu jim ostane tako pripovedovanje in vedno bolj so pričani, da so vsi ljudje nemarni, leni, neotesani, krivični... In ko pridejo v šolo, bodo le preradi tudi sošolce ocenjevali tako, kot so se od staršev naučili. Zlepa ne bodo odkrili lepih lastnosti pri sošolcih. Če bo kdo imel lepše naloge, potem le zato, ker se hoče učitelju prikupiti, če bo kdo bolj znal, potem le zato, ker hoče na vsak način vse druge izpodriniti...

Starši morajo o soljudeh lepo govoriti. Gotovo je treba otroke opozoriti na nevarnosti, ki prežijo na nje, posebno od neznanih in pretirano prijaznih ljudi. O znanih ljudeh naj bi starši znali pripovedovati otrokom predvsem njih lepe lastnosti. Seveda se morajo starši najprej sami potruditi, da bodo te

USE ZAMAN

Ravnatelj neke šole je hotel preprečiti, da bi vsi otroci ob koncu pouka istočasno planili iz šole in v avtobuse, pa je določil, naj bi v vsakem razredu ob koncu opravili molitev.

Da bi se učenci raje sprijaznili s to naredbo, je bilo določeno, naj bi otroci sami s svojimi prostimi besedami z molitvijo zaključili pouk.

A dobra zamisel ni uspela. Komaj je zazvonilo, že so stali vsi otroci s sklenjenimi rokami, za molitev odgovorni pa je dejal:

„Zahvaljen, o Gospod, da je konec pouka!“

„Amen!“ je soglasno zaklical razred — in učenci so že drveli k avtobusom.

RAZLIKA

Nekdo je v lekarni kupil večjo količino arzena (močnega strupa), ker ga je potreboval pri fotografiranju oz. razvijanju slik. Dober teden pozneje je spet v isti lekarni hotel kupiti precej močne tablete za spanje. Lekarnar mu jih ni hotel dati brez recepta. Pa se je kupec razhudil:

„Prejšnji teden ste mi brez recepta dali toliko arzena, da bi lahko z njim zastrupil vso sosesčino, sedaj zahtevate recept za nekaj uspavalnih tablet!“

Lekarnar je za hip pomislil, potem pa dejal: „Tisto z arzenom je bilo čisto drugače: pri arzenu ni nevarnosti, da bi se ga kdo tako navadil, da bi brez njega ne mogel več živeti!“

PA LE NISO USI TAKI...

Na pustni torek se je podila okrog večje hiše v trgu skupina fantov. Čez nekaj časa je prišel iz hiše starejši mož in jih prosil, naj bi dali mir, ker je njegova žena bolna in ne more prenašati hrupa. Dal jim je tudi 50 šilingov, da bi si kaj kupili, njegovo hišo pa pri miru pustili.

Dečki so odšli, a mož je razočaran opazil, da so se kmalu vrnili in vrhu tega še pozvonili pri vratih. Zaskrbljen je šel mož odpirat vrata. Tam so stali dečki z velikim šopkom rož. Tega so kupili za denar, ki ga jim je dal, ga prinesli za bolno ženo, ji zaželeliboljšanja in mirno odšli.

SAMOLJUBNA POMOČ

Sredi počitniškega poletja je mlad mož zgodaj zjutraj začel z majhno motorno kosilnico obrezovati živo ograjo krog svojega vrta. Kar kmalu je prišel njegov sosed v spalni obleki prav tako z motorno kosilnico in dejal, da bi mu rad pomagal. Kmalu sta dokončala delo in mož se je sosedu lepo zahvalil za nesebično pomoč.

„Ah, kaj zato!“ je dejal sosed. „Prišel sem vam pomagat le zaradi tega, ker sem si mislil: ‚V dveh bova prej gotova‘ — in potem bom vsaj v miru lahko spal!“

lepe lastnosti sami odkrili. Saj je vendar toliko lepega okrog nas. Treba je le oči odpreti in prav prisluhniti, pa bomo videli in slišali več lepega kot slabega. Potem se bodo v družinskem krogu lahko pogovarjali o znancih in marsikaj lepega o njih povedali. Otroci bodo poslušali, spoštovanje do soljudi bo raslo, vzbudila se bo želja, da bi jim bili podobni.

Morda je v sosesčini starejši mož. Otroci se mu posmehujejo, ker je ‚čudak‘. Toda oče ga bolje pozna, ga je poznal že takrat, ko sta bila ona dva mlada. In pripoveduje otrokom o tem čudaku, kaj je on doživel in kaj je dobrega storil. Mati gre z otrokom nakupovat in otrok ji začuden pokaže mamo, ki ‚tako čudno hodi‘. Začudenje in tudi malce posmeha se hitro umakne iz otroškega srca, ko mu mati pove, zakaj ta mož šepa... Tako bi lahko našli še vrsto primerov, ki pomagajo otroku, da soljudi bolj prav spozna in da zve predvsem za njihove dobre lastnosti.

Prav je, da se v družini pogovarjajo o sesedih in znancih. A ti pogovori ne smejo biti opravljanje, temveč pravilna slika o soljudeh.

Gotovo ne bo mogoče in tudi ne koristno, če bi skušali otroku prikazati svet v le preveč lepi luči. Toda otrok naj spozna svojega bližnjega takega kot je in še posebej njegove dobre lastnosti.

Keeping a clear head

LATELY I have been inundated with letters from people suffering from the miseries of blocked-up noses and stuffy heads due to head-colds and sinusitis.

Inhalation using essential oils is particularly useful for helping to alleviate headaches, blocked sinuses, coughs and sore throats. Add five to eight drops of an essential oil to a handkerchief or tissue and take four deep breaths, then inhale the scent whenever needed. This is an ideal portable treatment when at work or travelling.

When the handkerchief is not in use, you should place it against your breastbone, where it will continue to work. It can also be placed beside the pillow at night to facilitate easier breathing. Alternatively, you can add a few drops of the appropriate oil

to a bowl of boiling water and inhale the fumes.

Steaming offers an effective and direct method of treating respiratory and sinus problems. Oils ideal for vaporising are peppermint, eucalyptus and tea-tree. Peppermint and eucalyptus oils contain menthol and eucalyptol respectively and have a cooling effect on tissues and tired muscles. Other oils will smooth out that crumpled look and restore tone to facial muscles.

The action of steam is twofold - internal as well as external. Essences in the vapour are absorbed through the delicate membrane of the nasal passages, as well as through exposed skin in the same way as a facial massage.

This type of treatment is especially effective and beneficial in dealing with

skin complaints such as acne, which is a condition requiring scrupulously deep cleansing to cure it.

To make your own vaporiser, half fill a ceramic bowl with boiling water, adding five drops of oil. Hold your face about 30cm away from the bowl and cover your head with a towel large enough to form a tent that will not allow the vapour to escape. You should not steam your face for any longer than 10 minutes and not more than three times a day.

People with overly sensitive skin, dilated red veins, heart problems, breathing difficulties or asthma should consult with their health practitioner before using an inhalation.

For a cold and flu inhalation, blend thoroughly two drops of eucalyptus, two drops of rosemary oil and one drop of lavender

oil or, alternatively, two drops of tea-tree and sandalwood oil and one drop of eucalyptus oil.

For sinusitis, blend thoroughly two drops each of peppermint, eucalyptus and rosemary oil, or two drops each of basil, eucalyptus, lavender and peppermint oil.

*Clanek povzet iz "Ringwood Post".

Wonders of Grapefruit

Grapefruit shares with other citrus fruits a high level of vitamin C, which is best utilised in the body in regular amounts. Huge doses of vitamin C will saturate the bloodstream and all the bloody tissues and perform such incredible things as neutralising various toxins and poisons killing pathogenic bacteria, speeding up the healing process and aiding in the uptake of oxygen in the body. Grapefruit turns out to be an amazing medicine for the heart, and contains potent compounds that lower blood cholesterol. It may also clean out some of the arterial debris known as plaque. Grapefruit seed extract is also helping arthritis sufferers. It seems this miracle super food is ridding bodies of free radical toxic build up, now linked to many chronic diseases.

SLOVENIAN LANDMARKS II

*We continue with the history of
"Bled"...*

Stella Rob.

In 1558, the Castle with all its landed estates was leased out to Count Herbert Auersperg, a devotee of Protestantism and Reformation at Bled and in its environs. After some years, he was followed by a series of other tenants and lessees. Of course, all of them spoke only German, which barred the relations with their subordinates. Towards the end of the Brixen dominion, several lessees appeared, who were not blue-blooded.

In the year 1803 — after eight centuries — the Brixen dominion of Bled came to an end, and major changes happened. From 1803 to 1813, Bled appertained to the Province of Illyria in Napoleon's Empire. And afterwards, in 1838, for the last time, Bled reverted to the Bishopric of Brixen. In 1848, the peasantry was released from their feudal burden and consequently the landlords' income lessened more and more, while their administrative expenses grew ever larger. Hence, the Brixeners decided to dispose of their estates in Carniola: in 1858 they were sold to Viktor Ruard, the owner of the Jesenice ironworks. Owing to pecuniary difficulties, he was compelled to sell the entire landed propriety (with the exception of the Castle, the riparian rights and sites) to the Carniolan Industrial Company; in 1882 the remaining estates were sold to the Viennese merchant Adolf Muhr, whose statue can still be seen on the meadow at the foot of the Castle rock.

In 1919, the hotelier Ivan Kenda bought this property, which thus came into Slovene hands. In the year 1937 it passed by auction to Žadružna gospodarska banka (the Cooperative Economic Bank). Castle Hill and Villa Zlatorog were bought by the Drava Banate. This was the closing of part of Slovenia's past. The local population, which had through centuries looked up timidly to the high Castle on the Rock, is in our days proud to show it to hundreds of thousands of visitors.

The natural beauties of Bled are completed by cultural monuments. The most precious among these sights are the Castle and the Island, lovingly restored by expert artists. Bled Castle was originally a Romanesque donjon with a circular wall; in the Middle Ages, round the lower bailey several additional buildings for economic purposes were constructed, and so were round the upper bailey a number of premises for the administration. The two baileys were connected by an outside staircase. Two earthquakes in the 16th and 17th centuries badly damaged the Castle; afterwards, it was rehabilitated in its present shape. The oldest and most interesting part of the Castle is the Chapel with an attached wing of the main building on the upper bailey. The frescoes in the Chapel are from the 17th century; those beside the altar represent a historic moment: Henry II and his wife Kunigund are donating the landed property of Bled to bishop Albuin. The Castle entrance (yearly stepped through by over 200,000 visitors) passes a Gothic gate (with a drawbridge) in the lower (outer) rampart.

Po koncu druge svetovne vojne 9. maja 1945 je svet lahko začel v drugo v tem stoletju preštevati svoje mrtve.

Od tedanjih okrog 1,7 milijona Slovencev je v partizanih padlo ali umrlo za ranami okrog 16.000, v taboriščih 9.000, od bombardiranj 1600 ljudi, 19.400 civilnih oseb so okupatorji postrelili ali drugače pomorili, od tega 2.500 talcev: skupno okrog 46.000 oseb. Na domobranski strani je padlo, skupaj s pobitimi po vojni, okrog 12.000 oseb. Skupno več kot tri odstotke prebivalstva.

Številke, ki so jih seštevati po svetu, so bile seveda še vse drugače. Pod orožjem je padlo na svetu vsaj 110 milijonov mož. Na svetu je bilo 30 milijonov. Izgube civilnega prebivalstva so bile skoraj prav tolikšne: 25 milijonov ljudi. Vojakov je padlo v Sovjetski zvezi 13,6 milijona, Nemcev 4,2 milijona, Japoncev 1,2 milijona, Jugoslovanov 410.000, Francozov 340.000, Italijanov 330.000, Britancev 326.000, Poljakov 320.000, Americanov 259.000. Število žrtev med civilnim prebivalstvom je bilo ponekod nekajkrat večje od števila padlih vojakov, tudi v Jugoslaviji, kjer je povrh dobršen del teh žrtev padel v medsebojnih spopadih in v mednacionalnih obračunih.

Toda ta strašna izkušnja svetu ni prinesla mira.

Stalin ja aprila 1945 rekel v ozkem krogu v Moskvi: »Vojna bo kmalu končana. V petnajstih ali dvajsetih letih si bomo opomogli in potem bomo poskusili v drugo.«

Churchill pa je maja 1945 rekel v še ožjem krogu v Londonu: »Moramo poskrbeti, da ne bomo izgubili naslednje vojne.«

Pri tem sta ta dva tedanja zaveznika videla kot nasprotnika v prihodnji vojni drug drugega, svoji državi in dva bistveno različna družbena sistema, ki sta ju predstavljala.

Velika družbena nasprotja, vsajena v to leto, so v odnosih med Stalinom in Churchillom, Londonom in Moskvo, zahodno in zahodno mirovala samo za čas neusmiljenega spopada s skupnimi sovražniki, nemškim nacizmom, italijanskim fašizmom in japonskim militarističnim imperializmom. Takoj potem so spet silovito izbruhnila.

Stalin je, tudi že aprila 1945, rekel, da »vsakdo uvede svoj družbeni sistem povsod, do koder prodre njegova armada. Drugače biti ne more.« Churchill pa je že prve majske dni po nemški kapitulaciji v brzojavki novemu predsedniku ZDA Trumanu skoval izraz »železna zavesa«. Javno je o tem spregovoril marca 1946 v Fultonu v ZDA: »Od Szczecina na Baltiku do Trsta na Jadranu se je spustila čez kontinent železna zavesa. Za to zaveso ležijo vse prestolnice starih držav osrednje in vzhodne Evrope... in so vse v taki ali drugačni obliki v zelo visoki meri pod kontrolo Moskve...«

Jugoslavija je bila na vzhodni strani železne zaves. Komunistična partija je prevzela vso oblast. Enajstega novembra 1945 so bile po vsej državi volitve, na katerih so sicer prvič smele voliti ženske, vendar same kandidate Ljudske fronte s Titom na čelu. Proti je bilo mogoče voliti z oddajo glasu v »skrinjico brez liste«. V Sloveniji je bil izid 83,25% za Ljudsko fronto. V dveh volilnih okrajih v Prekmurju je izgubila volitve, čeprav so bili volilci pod velikim pritiskom, so pa tudi pričevanja, da je prihajalo do ponaredb volilnih izidov.

Nova skupščina je 29. 11. 1945 razglasila Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo in že 30. 1. 1946 sprejela njeno novo ustavo. Čeprav je ta zagotovila pravico jugoslovanskih narodov do samoopredelitve, s pravico do oceptitve vred, in so dobili popolno kulturno ter večjo upravno avtonomijo, je bila nova država politično in gospodarsko še bolj centralizirana kot stara. Ta centralizem je bil posledica popolne nadvlade Komunistične partije, ki je bila sama v sebi centralistično organizirana.

Vendar je bila ukinjena nekdanja srbska nadvlada v državi, posebej ena v kraljevi hiši Karadorđevićev. Načelo enakopravnosti jugoslovanskih narodov, glavna pridobitev AVNOJ, medvojnega partizanskega parlamenta, je postavilo Srbijo v položaj, ki se mu je potlej privajala naslednjih štirideset let, a se ga nikoli ni privadila: srbski narod je kot največji med narodi v državi imel zaradi tega sicer določene prednosti, že s položajem Beograda kot glavnega mesta zvezne države, a vendar je njegovemu vodstvu in predstavnstvu, komunističnemu kajpak, pripadel v zveznih zadevah samo enako vpliven glas kot predstavnikom vseh drugih republik v državi.

Partija je oblikovala celotno javno življenje po svoji podobi in se ni ustavila niti pred posegi v človekovo zasebnost, prepričanje, nazor in vero. To je bila glavna poteza novega obdobja, ki se je začelo tedaj tudi za Slovenijo. Gesla partije iz predvojnih let o popolni politični, gospodarski in kulturni osamosvojitvi slovenskega naroda ter demokraciji so bila pozabljena, prav tako zavezniki komunistov v Osvobodilni fronti v prvih dveh vojnih letih. Glavno je bila samo še socialna revolucija. Poleg tega so bile poglavitve značilnosti življenja Slovencev prvi povojni čas:

ponoven spopad z Italijo in Avstrijo, kot leta 1918, za pravično slovensko zahodno in severno mejo,

velike gospodarsko-politične spremembe, kot odvzem zemlje večjim posestnikom in Cerkvi, razlitost drugega premoženja, podražavljenje vsega gospodarstva, tudi malih obratov, trgovin itd., uvedba centralnega planskega gospodarstva,

slovenski obračun nove oblasti z medvojnimi domačimi nasprotniki, javen na številnih procesih in tajej s pomori zajetih domobrancev,

nagla obnova porušene domovine, ki je potekala z velikimi odrekani, s požrtvovalnostjo ter v zanosu zmage in osvoboditve izpod tujev.

Na avstrijsko Koroško prebegle domobranci je poveljstvo tamkajšnjih angleških zasedbenih čet konec maja vrnilo v Jugoslavijo. V juniju 1945 jih je bilo, po različnih ocenah, od 8.000 do 12.000 postreljenih v Teharjih, Kočevskem Rogu in v drugih moriščih. Pomor so opravile posebej za to formirane enote, ki so bile potlej tudi takoj razpuščene. Povelje zanj je zanesljivo prišlo iz Beograda, brez Josipa Broza Tita tedaj česa takega ni bilo mogoče izvesti nikjer v Jugoslaviji, soglasje pa gotovo iz najožjega tedanjega vodstva Slovenije, v katerem so bili vsaj Edvard Kardelj, Boris Kidrič, morebiti pa tudi še drugi. Čeprav slovenske partizanske vojske tisti čas praktično že ni bilo več, ker so njene enote vključili v 3. in 4. armado Jugoslovanske armade, poveljstva pa so po končanih vojaških operacijah posedala brez dela, dokler jih niso junija razpustili, je tak konec te plati njenega vojskovanja, državljanske vojne na Slovenskem, s pomorom premaganih nasprotnikov, v resnici njen največji poraz, ki ga je morala doživeti v dneh svoje zmage.

Diplomska vojna za slovenske meje pa je trajala še dolgo. Sicer so se morale jugoslovanske enote 26. 5. 1945 umakniti iz Koroške, ki so jo bile zasedle 8. maja; dokončno se je Jugoslavija odpovedala Koroški v državni pogodbi z Avstrijo maja 1955, po kateri bi morali Avtrijci posebno skrbeti za slovensko narodno manjšino, a to še do danes ni v celoti uresničeno. Jugoslovanska zasedba Primorske pa je objevala, razen za Trst in okolico, ki so ga bile enote 4. armade osvojile po večdnevnih bojih 2. maja, umakniti pa so se od ondod morale 12. junija. Mirovna pogodba z Italijo februarja 1947 je Trst, slovensko obalo in del hrvaške Istre razglasila za Svobodno tržaško ozemlje, ki je segalo od Nabrežine do Novigrada v Istri. Razdeljeno je bilo na severni del s Trstom, cono A, ki je bila pod angloameriško upravo, in južno cono B od Škofij navzdol, ta pa pod jugoslovansko vojaško upravo. O njuni usodi naj bi se sporazumeli Italija in Jugoslavija, a se kajpak nista. Oktobra 1953 so Angleži in Američani umaknili svojo upravo iz cone A in sporočili, da jo prepuščajo Italiji. Jugoslavija je poslala na mejo nad Trstom močne vojaške enote, prišlo je do napetosti, ki se je končala šele čez leto dni s podpisom Londonskega memoranduma 5. 10. 1954: cono B in še majhen del cone A je dobila Jugoslavija, Trst in pretežni del cone A pa Italija. Jugoslavija je ta memorandum kmalu ratificirala, Italija pa šele po dvestih letih, potlej, ko sta obe vladi sklenili novembra 1975 mirovno pogodbo v Osimu, ki je uzakonila mejo, kakršna je danes.

V povojnem razvoju Jugoslavije in Slovenije je bilo več prelomnic. Za naslov tega poglavja bi zato lahko izbrali tudi kako drugo letnico.

Najprej 1948, ko je ostro izbruhnilo nasprotje med sovjetsko politiko popolne predreditve vseh „ljudskih demokracij“ Moskvi in jugoslovansko težnjo po samostojnosti. Spor, katerega začetki so segali že v vojni čas, se je tako zaostрил, da je prišlo do gospodarske blokade Jugoslavije, do zbiranja čet na njenih mejah in spopadov, v katerih so padali obmejni stražarji. A prelom med Titom in Stalinom se ni pomenil za Jugoslavijo odvrnitev od stalinistične politike navznoter: oblasti so s prvim stalinističnim terorjem preganjale domače Stalinove privrženca in tudi veliko nedolžnih ljudi, ki so izginjali v zaporih ali trpeli v razvitim taborišču na Golem otoku. Do opustitve domačega stalinizma je prišlo postopoma šele poznejša leta.

Naslednji prelom je bilo leto 1950 z uvajanjem samoupravljanja v podjetjih. Z delavskimi sveti je Komunistična partija hotela uresničiti zamisel o delavskem lastništvu proizvajalnih sredstev in doseči učinkovitejšo gospodarstvo. Obenem je nedolžno začela demokratizirati družbo, neodolčno zato, ker ni hotela z nikomer deliti svoje popolne oblasti. Leta 1953 se je preimenovala v Zvezo komunistov Jugoslavije. Možno odločnejše korake v demokracijo ji je tedaj nakazal Milovan Djilas, ki je bil s Titom, Kardeljem in Rankovičem v njenem najožjem vodstvu. V vrsti člankov je pisal o „novem razredu“ voditeljev, njihovi »okameneli pameti« in pokvarjeni osebni morali. V začetku 1954 so ga izključili iz vodstva, pozneje tudi zaprli, s tem pa tudi zaprli usta komunistom, ki so podobno kot on ali drugače hoteli doseči več demokracije v svoji stranki in državi.

Težnje po korenitih spremembah enostrankarske oblasti so se pojavljale tudi v drugih socialističnih državah. Leta 1956, tri leta po Stalinovi smrti, so v ZSSR začeli razkrivati nasilje in zločine stalinistične dobe. Že 1953 so se bili uprli delavci v vzhodni Nemčiji. 1956 so podoben upor v Poznani na Poljskem tudi zadušile sovjetske čete. Oktobra 1956 pa je bila na Madžarskem prva ljudska vstaja: v bojih s sovjetsko armado je umrlo okrog 3000 ljudi, 13000 je bilo ranjenih, približno 200000 Madžarov pa je potlej pobegnilo na Zahod. Največji zamah je to gibanje dobilo na Češkoslovaškem s „praško pomladjo“ 1968 in tako imenovanim „socializmom s človeškim obrazom“, ki so ga spet zadušili sovjetski tanki.

V Jugoslaviji je oblast od 1955 naprej ob sicer neprestanem pritisku na kritične razumnike, opozicijske in svoje lastne komunistične, vendar pospeševala lokalno samoupravo, to so rojstna leta tako imenovanih komun, samostojnejših velikih ob-

čin, in uveljavljala nov, sproščenejši gospodarski sistem. Gospodarstvo je napredovalo, prisilni jopič birokratskega planiranja in državnega vodenja mu je postal pretesen in z veliko gospodarsko reformo 1965 naj bi ga odvrlo. Toda po začetnih gospodarskih uspehih, ki so prinesli tudi sprostitev in demokratizacijo v političnem in vsem družbenem življenju na koncu šestdesetih let, je konzervativna večina »okostenela pamet« v Zvezi komunistov pripravila v letih 1971 in 1972 nasprotni udar. Komunistični voditelji Hrvaške, ki so zahtevali večjo gospodarsko in nacionalno samostojnost, so bili obtoženi nacionalizma in odstavljeni, z njimi dobrih deset tisoč vodilnih ljudi na vseh področjih, nekaj intelektualcev je moralo v zapor. Po odstranitvi „liberalov“ še iz srbskega komunističnega vodstva se je pogrom nad svobodnomiselnimi komunisti razširil na vso Jugoslavijo.

V Sloveniji so se ta nasprotja zgostila z „afero 25 poslancev“ in se v Zvezi komunistov zaostрила poleti 1971, posebno vodstvo ljubljanske ZK je bilo strnjeno „liberalno“, končala pa 1972 s popolnim porazom liberalnih komunistov, z odstavitvijo Kavčičeve vlade, ki je bila pobudnik sproščenejšega gospodarstva in duhovne liberalizacije, in z desetletnim preganjanjem „podjetništva“ in „tehnokratov“ v gospodarstvu ter svobodnomujstva v kulturi in v vsej državi.

Veliki načrt „svobodne socialistične družbe“ je s tem pogorel. Vse dogajanje odtlej je bilo le še njegov počasni razpad. Korak naprej v Jugoslaviji je bila sicer uzakonitev večje samostojnosti republik 1974 in omejitve centralistične osrednje oblasti, a razkroja „socializma“ to ni zaustavilo.

Kaj se je dogodilo z njim? Ali so cele generacije, ki so se golihi rok in z zanosom lotile „izgradnje lepše prihodnosti“ ter pri tem tudi marsikaj dosegle, saj je Jugoslavija zelo napredovala, Slovenija pa se je v njej razvila najbolj od vseh republik, nasedle prevari in utopiji?

Najprej, po končani povojni obnovi se je sredi petdesetih let v vsej vzhodni Evropi izkazalo, da totalitarna enoumna družbena ureditev zavira gospodarski in ves družbeni razvoj. Marksistični razumniki so spoznali, da so »produktivne sile zrasle čez glavno« »okorni enomiselni družbeni ureditvi. Toda zbirokratizirani oblastniki so hoteli obdržati izključno oblast partije tudi za ceno gospodarskega in splošnega družbenega zaostajanja. Tako se je vzhodnoevropsko socialistično gibanje razklalo na reformiste, ki so hoteli družbene odnose prilagoditi razvitim produkcijskim silam in spremeniti družbo v »direktno demokracijo«, sicer brez klasičnih strank, a pluralistično, in nazadnjake, za katerimi je stala v skrajni konsekvenci okostenela Moskva z vojaško močjo velesile, s svojimi tanki. Tudi v Jugoslaviji, ki ni bila pod neposrednim vplivom ZSSR, je bil razvoj podoben. V tem

spopadu je povsod zmigala realna moč, politična in vojaška, tanki. Obenem pa je sčasoma kljub zaprtosti teh družb tudi vanje prodrli veliki prelom naših časov: prehod iz industrijske v poindustrijsko dobo. In družbeni red, ki že industrijski družbi ni več ustrezal, se je ob dotiku s poindustrijsko moral sesuti.

Nato, z velikimi spremembami v Sovjetski zvezi, matici vsega povojnega razvoja v vzhodni Evropi, ki tudi sama zase ni več mogla tako naprej, ker je bredla v vedno hujšo gospodarsko in politično krizo, se je končala več kot štiridesetletna hladna vojna, začeta že v zadnjih dneh druge svetovne vojne. Vzhod je to politično in gospodarsko vojno izgubil. Poslej se na svojo vrstjen način spet uresničuje Stalinova v čisto drugačnih časih izrečena misel, da »vsakdo uvede svoj družbeni sistem povsod, do koder prodre njegova armada«, s tem, da tokrat ni prodrli Vzhod na Zahod, ampak narobe, in da ni prodrla na Vzhod zahodna vojaška, temveč gospodarska in politična moč.

Skratka, veliki tok evropske in svetovne zgodovine je doživel še eno potrditev stare izkušnje: enoumna družba nima življenjske moči. Kot že kaka ideologija (ali v prejšnjih časih religija), ki je hotela usmeriti vso družbo v eno samo smer in je vsilila ljudem svojo miselnost kot „državno vero“, kot državni nazor, so tudi v tem našem stoletju propadli vsi taki totalni družbeni projekti. Naposled je morali propasti še socializem v obliki obvezne „državne vere“. Poslej bo socialistična usmeritev tudi v vzhodni Evropi in pri nas samo še politično gibanje kot vsa druga.

Slovenija je preživela še to veliko zgodovinsko preizkušnjo.

Prelom v letu 1990 je prestala manj boleče kot kateri koli drug narod v Jugoslaviji in v vsej podobnem razvoju izprobeni vzhodni in srednji Evropi.

Najprej izkušnja pred drugo svetovno vojno postavljenih barikad enoumja na obeh pozneje v državljanski spopad vpletelih straneh, potem pa grenki sadovi enomiselnih vladavine zadnjih desetletij, torej izkušnja takega ali drugačnega edino zveličavnega in vse druge izključujočega nazora – to oboje je drago plačan, zato pa še bolj dragocen in veljaven opomin za prihodnost.

**P. & S. ROB
BRICKLAYING**

*Za vsa zidarska dela lahko
pokličete Pepija ali Stanko
na 795 4108*

*89 Grantham Tce.
Mulgrave, 3170*

Ph: 569 9513

DARKO ERZETIČ

se priporoča

**ZA TERAZZO, MARMOR
IN CERAMIC PLOŠČICE**

Ph: 543 5663 Z.ABRAM

**Delcom Engineering
& Tooling**

Factory 9/26-30 Howleys Rd.,
NOTTING HILL, 3168

OLYMPAC PTY.LTD.

*Expanded Polystyrene
Moulders-Fruit, Fish boxes
Custom Moulding and
packaging*

Factories 4&5, 173 Wellington Rd.,
North Clayton, 3168
Ph: 560 6337
Fax: 560 6730

EURO FURNITURE

Wide range of colonial furniture from Slovenia

Dining Settings Bentwood Chairs

Rocking Chairs Modern Bedrooms

Available at all leading furniture retail stores

EURO TRADING

Trading with Slovenia in chemical commodities,
pharmaceutical products, metals, machinery, sporting
equipment, food products and a variety of other products.

**euro
international
pty.ltd.**

SHOWROOM ADDRESS:

3 Dalmore Drive
Scoresby VIC 3152
Ph:(03) 764 1900
Fax:(03) 764 1461

SYDNEY BRANCH:

2A Bessemer Street
Blacktown NSW 2148
Ph:(03) 671 5999
Fax:(03) 621 3213

Darko Bencich

PHOTOGRAPHER

*For all your photographic needs
Weddings & Engagements our Specialty
Very Reasonable Prices*

Ph: 789 8448

Joe Rozman Frank Rozman

**F. & J. ENGINEERING
PTY. LTD.**

Mould Makers
Steel Fabricators

20 Bando Rd., Springvale, 3171
Ph: 548 1808
Fax: 548 4797

**KARLO ŠTRANCAR
PLESKAR**

**ŽELITE PREBARVATI HIŠO
ALI MENJATI ZIDNI PAPIR**

Ph: 569 8286

Adam Mechanical Repairs

*General Motor Repairs to all
Makes and Models
Performance Tuning
V8 Motor Specialists
Servicing Brakes, Clutches
& Automatic Transmissions*

Adam Katič
Factory 1/6 Steele crt., Mentone
Ph: 585 0424

V.F.L

PANELCARE P/L
ACN 007 152 203

HD HYUNDAI
MOTOR COMPANY

CM
COLONIAL MUTUAL

265 PRINCESS HIGHWAY,
DANDENONG, 3175
Ph: 793 1477 Fax: 793 1450

- *MAJOR & MINOR SMASH REPAIRS
- *PRESTIGE CAR SPECIALISTS
- *ALL MAKES AND MODELS
- *BODY JIGGING SYSTEM FOR ALL MAKES
- *INSURANCE WORK
- *3 YEAR GUARANTEE

A.H. Frank Kampuš - 560 5219

Za nujno potrebo imamo tudi avto na razpolago.

